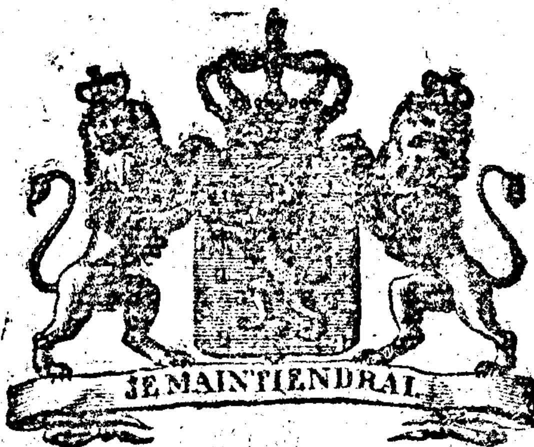
A°. 1837. N°. 42.

Saturdag, den 27sten Mei.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Advertentiën.

(19833). De CURATOR en WEESMEESTER bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, zal over zes weken, den dag en datum nader te bepalen, door den Vendumeester S. F. FLU, bij openbare Veiling, doen verkoopen:

1°. De verlatene Grond *TOEVLUGT*, gelegen in de *Motkreek*, ter regterhand in het opvaren; tusschen de Plantaadje *Stolkwijk* en de verlatene Plantaadje *Oostwaard*, groot 500 akkers land.

2°. Een stuk *LAND*, verdeeld in *vier ERVEN* volgens Kaart, breed 6 en diep 2 kettingen en 44 voeten, gelegen aan de *Dominékreek*, tusschen de *Rust en Vrede-* en *Hofstraten*, bekend onder de Letters M. N. O. P.; beiden aankomende den Boedel C. GOLLENSTEDE.

3°. Een *HUIS* en *ERF*, L^r. D. N°. 54, aan de *Graven-* of *Soldatenstraat*, toebehoorende den Boedel P. N. ARDEN.

Liggende de bewijzen van Eigendom bij voorschreven Departement, ter *visie*, voor een elk.

Paramaribo, den 26 Mei 1837.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

Het KERKBESTUUR DER NEDERLANDSCHE ISRAËLITISCHE GEMEENTE alhier, tot deszelfs leedwezen ondervonden hebbende, dat onderscheidene Inteekenaren voor den opbouw van het nieuwe Kerkgebouw derzelve Gemeente, in gebreke gebleven zijn, hunne bijdragen te voldoen; vindt zich hetzelve Kerkbestuur in de onaangename verpligting, alle dusdanige nalatigen ten vriendelijkste uit te noodigen, om aan hunne verpligting ten deze zoo spoedig doenlijk te voldoen, ten welken einde de nog onvoldane kwitantien den Koster der Gemeente ter hand gesteld zullen worden, en waarvan het Kerkbestuur het beste gevolg verwacht, om daardoor des te eerder in staat te zijn, alle tot dien opbouw gemaakte engagementen promptelijk te voldoen; terwijl een ieder wie eenige vordering wegens meergenoemden opbouw hebben mogt, verzocht wordt, dezelfs rekening in te leveren bij den Heer M. A. KEIJSER, Voorzitter van hetzelve Bestuur.

Paramaribo, den 26 Mei 1837.

Op last van het Kerkbestuur voornoemd,

J. E. SOESMAN,
Secretaris.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, Z. M. Brik van Oorlog ECHO, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee 1ste klasse, J. F. D. BOURICIUS, over St. Eustatius en St. Martin, van Curaçao; van waar dezelve Brik, op den 15 April ll. was vertrokken.

Den 25sten, de Nd. Am. Brik Hibernia, Kapt. S. Sayward, van Gloucester; hebbende 23 dagen reis.

MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen.

☞ ALGEMEENE VERGADERING der Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, op Dingsdag den 30sten Mei 1837, des avonds ten *half acht* ure, in het gebouw der Loge CONCORDIA.

Verkiezing van eenen BESTUURDER.

BALLOTAGIE: de Heeren E. F. JOHANNS en Mr. J. C. PALTHE WESENHAGEN.

VOORLEZING: het Lid H. F. WESENHAGEN.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met den 8 April.

Duitschland.

FRANKFORT, den 28 Maart.

In een der duitsche bladen leest men het volgende:

»Dezer dagen ontbond zich te Ingolstadt een actiegezelschap hetwelk binnen een tijdruimte van vier jaren het voorgestelde doel ten volle heeft bereikt. Hoe gering van vermogen (het geheel bedroeg slechts 77 aandeelen, elk van 100 gulden) stelde het met deze geringe middelen toch een werk voor de nakomelingschap daar. Het bedoeld genootschap vestigde namelijk een nieuw dorp, hetwelk thans uit dertien familien bestaat en Frederikshaven is geheeten. Aanleiding tot de vereeniging gaven de vele uitwijkingen naar buiten 's lands waardoor de bedenking rees dat er toch in het land nog ruimte genoeg voor meerdere uitbreiding van bevolking is. Men nam zich voor, eene streek gronds, voor de bewoners der naburige oorden te ver afgelegen en die daardoor onbebouwd bleef, zich aan te schaffen; weldra was een geschikt oord daartoe gevonden aan den straatweg van Ingolstadt naar Neuberg, tusschen Ingolstads, Gottersheim en Gerolfing, omtrent even ver van deze drie plaatsen gelegen. In den aanvang bouwde het genootschap uit eigen fondsen een woonhuis en verder boerenerf, en niet lang daarna kwamen vreemde kolenisten, meest uit Rijn-Beijeren, zich nevens hetzelve vestigen. De koopenningen voor de verkochte gronden liet men de koopers behouden, opdat zij uit deze middelen zich zelve woningen zouden kunnen bouwen. In het vervolg verkregen zij door hunne bezittingen, die door de woningen in waarde gestegen waren, nieuwe middelen, waarmede zij nu het actiegezelschap betaalden. Langs dezen eenvoudigen weg ontstond het dorp en verkregen de aandeelhouders in vier jaren tijds hunne kapitalen met de interessen terug.

— Uit Freyburg meldt men dat de tijdingen welke door het dagblad van Constants zijn medegedeeld omtrent allergevaarlijkste staatkundige vereenigingen der te Freijburg studerende jeugd, en die zelfs hare takken tot Heidelberg en Straatsburg zouden uitstrekken, van allen grond ontbloot is en dat de bijeenkomsten der studenten aldaar hoogstens tot de karnevals-vermakelijkheden betrekking kunnen hebben.

— Van den vermaarden Bonpland, van wien men sedert verscheidene jaren niets meer vernomen had, is dezer dagen een brief ontvangen bij den Heer G. Delessert, van den 30 November ll., gedagteekend uit San Borega, op den Uraguay, provincie Rio-Grande, in Brazilie. De Heer Bonpland zette zijne wetenschappelijke nasporingen voort; hij raakte gewoon, dus schrijft, te leven in door menschen, noch menschen noch onbezochte bosschen en aan den oever van groote rivieren; hij genoot eene goede gezondheid en was voornemens binnen kort eene bezending van door hem eene van door hem verzamelde voor het Museum van natuurlijke historie te Parijs af te zenden.

— In een buitenlandsch dagblad las men dezer dagen den volgenden brief uit Londen:

»De stoomvaart naar Indie is een problema dat de Oost-Indische Compagnie sedert lang bezig houdt. In het jaar 1825 stelde zij hoogen prijs op het doen eener reize met een stoomvaartuig om de Kaap naar Indie; en deze proefneming, welke door een vaartuig van 470 ton en eene machine van 120 paardenkracht werd ondernomen, werd den 25sten Augustus van dat jaar bewerkstelligd; dit schip bereikte Calcutta echter in niet minder dan 113 dagen; terwijl er voorbeelden bestonden dat fregatten deze reis in 84 dagen hadden afgelegd. Aan deze proeve was evenwel niet de vereischte zorg besteed; de stoomwerktuigen waren te zwak in verhouding tot het vaartuig; het oponthoud op de stations gedurende de vaart was te lang, en het saizoen was ongunstig; doch de uitslag was zoo buitenmate slecht, dat men het bij deze proeve liet berusten. De in Indie wonende Engelschen hervatten echter het ontwerp, en vormden in Bombay, Calcutta en Madras commissien voor het bouwen van stoomschepen die naar de Roode Zee bestemd zouden zijn. Zij stelden daartoe inschrijvingen open; en Europeanen en Hindoes schreven voor ruim 100,000 pond sterl. in. Nu kwam er tweespalt tusschen de commissien: Bombay wilde dat de geheele stoomvaart met Suez in zijne haven geconcentreerd zou worden; terwijl Calcutta en Madras regtstreeksche gemeenschap tusschen de kusten van Coromandel en Suez verlangden. Deze oneenigheid en het gebrek aan stoomvaartuigen in Indie, die tot de vaart geschikt waren, verijdelden de plannen der inschrijvers; eenige ongelukkige proefnemingen putteden hunne kas uit; en de Indische regering besloot om de zaak regelregt aan zich te trekken, en jaarlijks vier stoomboten van Bombay naar Suez te zenden. Maar deze booten voeren onregelmatig; de toebereidselen voor de reize door de woestijn naar Alexandrie en de correspondentie met de stoombooten naar Alexandrie, waren zoo onvolkomen, dat het groote verlies, hetwelk de rijks-kas daardoor leed, het Bestuur noodzaakte om de zaak weer op te geven en zich tot de directie der Londensche Compagnie te wenden. Deze werkte bij het parlement uit dat het eene commissie benoemde, welke den 14den Julij 1834 haar verslag

uitbragt, waarbij zij de uitvoering van het plan eener stoomvaart van Bombay naar den Perzischen golf en van daar naar den Euphraat tot Bir, voorstelde. Den ontwerper van dit plan, den overste *Chesney*, werd de uitvoering van hetzelve opgedragen. Men weet dat dit plan mislukt is; en bij de ongeloofelijk groote veerkracht, waarvan de overste blijken heeft gegeven, is het niet te denken dat er iets tot het welgelukken van hetzelve is verzuimd geworden. Misschien is het gelukkig dat physieke omstandigheden het plan verijdeld hebben; want uit een staatkundig oogpunt beschouwd, was het eene onderneming die voor Engeland van een op twijfelachtig voordeel zou geweest zijn. Het egyptische plan, dat door de proefneming op den Euphraat achteruitgeschoven was, werd nu weder met vernieuwden ijver aangegrepen; en aan de regering zoo wel als aan de compagnie zijn plannen van allerlei aard voorgelegd geworden, die allen tot grondslag nemen om maandelijks stoomschepen van Londen naar Alexandrie en van Suez naar Bombey te zenden: sommigen echter stellen het aanleggen van een ijzeren spoorweg tusschen Alexandrie en Suez voor; anderen het graven van een kanaal tusschen de Nijl en de Roode Zee. De hinderpaal welke de uitvoering van dit plan steeds ontmoeten zal, namelijk dat Engeland daarbij altijd van den goeden wil des Pacha's afhangt, wordt in den ijver om plannen te vormen, thans bijna uit het oog verloren; en toch is het te voorzien dat de zaak daarop schipbreuk zal lijden, en dat men ten slotte op het eerste plan, om stoomschepen op de Kaap te zenden, zal moeten terugkomen. Sedert twaalf jaren heeft men de stoomwerktuigen zoo verbeterd, dat men durft aannemen dat de stoomvaartuigen, gemiddeld, 30 ten honderd sneller gaan, en de stoompaketten van Falmouth naar Malta leveren een nog gunstiger uitslag op. Het Amerikaansche gebruik, om anthracithe (onbrandbare) steenkolen, in plaats van de gewone steenkolen op stoomschepen te stoken, geeft eene vermindering van ⅔ in de massa der kolen. Men spreekt van de vorming van eene maatschappij, die maandelijks eene stoomboot van Londen naar Calcutta zoude zenden, en die berekent dat booten van 800 ton en werktuigen van 220 paardenkracht in 60 dagen de reize zouden maken, en wel van Engeland naar Sierra-Leone in 12 dagen, van daar naar de Kaap in 15 dagen, naar Mauritius 11 dagen, naar Madras in 12 dagen, naar Calcutta in 3 dagen, te zamen 53 dagen; zoodat er 7 dagen voor het innemen van kolen en passagiers aan deze stations overblijven. Het aantal passagiers dat zich van Engeland naar Indie begeeft, bedraagt jaarlijks 2500, zoodat men uit de passagiersgelden op 300,000 pond kan rekenen, in geval de egyptische linie niet tot stand komt. Maar de publieke meening is op dit oogenblik in het voordeel van deze laatste, en het plan van de Kaaplinie zal dus ter zijde dienen gezet te worden tot dat de moeijelijkheden waarmede de vervoer door Egypte zal te worstelen hebben, de voordeelen aan de linie om de Kaap verbonden, in een helderder licht zullen stellen. Het is ten eenenmale ondoenlijk eene gemeenschaps-linie, zoo groot als die tusschen Engeland en Indie, aan de willekeur van een vreemden staat bloot te stellen; en op de lange baan zal er aan Engeland niets overblijven dan om Neder Egypte te vermeesteren of de Kaaplinie daar te stellen; en de keus in dit dilemma kan wel geen oogenblik aan twijfel onderworpen zijn."

— De volgende bijzonderheden over den tegenwoordigen toestand van Persie, uit een' brief van Teheran getrokken, en in den *Morning Herald* geplaatst, schijnen wel waardig de aandacht te vestigen.

» De schach staat tegenwoordigen aan het hoofd eens legers van 30,000 man geregelde of ongeregelde troepen en eener geëvenredigde artillerie die hij aan de oevers van de rivier Goorkau heeft opgesteld. Des schach's broeder, *Feridoon Mirza*, staat aan de boorden van Attruck met omtrent 12,000 man en 14 stukken geschut. Bijna al de turkomanische stammen van Goekhlau en Jarnoot, die omstreeks 15,000 familien sterk zijn, en nog 500 eveneens turkomanische familien van Usbeg bevinden besloten binnen den halven cirkel, dien de beide legerkorpsen vormen. De magt der Turkomanen, infanterie en kavallerie, welke de schach te bestrijden heeft, kan men niet hooger dan op 15 a 16,000 man schatten; maar deze lieden hebben reeds als wanhopenden gevochten wier fortuin en familien van het lot van den oorlog afhangen. Voor dat het persisch leger de tegenwoordige stellingen in had, had de magt van *Feridoon Mirza* de forten Akh, Gallah en Cura Gallah reeds bedwongen, en in dezelve een' grooten voorraad granen en slachtvee buit gemaakt; zij had ook de Turkomanen in twee aanmerkelijke gevechten verslagen, waarbij de laatsten ofschoon met wanhopende moed strijdende, omtrent 5000 dooden en gevangenen verloren hadden. In het leger van *Ferideon Mirza* bevindt zich een zekere *de Barouski*, een Pool die zich door zijne kunde en dapperheid onderscheidt; hij bekleedt in het persisch leger den rang van kwartiermeester generaal en kommandant onder het opperbevel van *Feridoon Mirza*, zes bataillons met zes stukken. Te bejammeren is het, dat het engelsch detachement aan het eerste gedeelte van den veldtogt geen deel genomen heeft, geen staatkundige toch had hetzelve kunnen weerhouden een ras van roovers te bestrijden, die sedert jaren den schrik van dat deel van Persie waar zij zich legeren, uitmaken. De schach heeft hun verklaard, dat zoo zij terstond zich naar zijn legerkamp wilden begeven, zijn gezag erkennen, hem eene familie op de vijf als gijzelaar tot waarborg van toekomstig gedrag en de gevangenen in hunne magt weder vrij wilden geven, zij ongemoeid zouden worden gelaten; maar dat, zoo zij in dezen voorslag niet bewilligden, hij zich eerst na hunne algeheele verdelging zoude te vreden houden. Het leger van den Schach trekt in geregelde verhouding voort, de turkomanische stammen, die het in den halven cirkel welken het beschrijft besloten houdt, steeds voor zich uit drijvende. Met uitzondering van het klein getal ruiters, wien het mogelijk gelukken zal de linie der Persen te breken, en in de woestijn een heenkomen te zoeken, zullen waarschijnlijk al de stammen van Geokha, Jarnoot en Urberg vernietigd of genoodzaakt worden zich te onderwerpen. Deze expeditie zal op den geest der Persen eene groote uitwerking hebben, want gedurende de veertigjarige regering van den laatsten Schach hebben die stammen hunne roofzucht straffeloos botgevierd, terwijl zij thans, nu er nog ter naauwernood twee jaren sedert de komst aan het bestuur van den tegenwoordigen Schach verstreken zijn, reeds geslagen en op het punt staan om geheel te worden vernietigd of om zich te onderwerpen."

— In een land als Egypte, waar noch de geboorte noch de sterfgevallen worden opgeteekend, is het bijna onmogelijk met juistheid het bedrag der bevolking te doen kennen. Op plus minus 2,500,000 zielen telt men 1,200,000 mannen en jongens, waarvan 400,000 tot de krijgsdienst zijn geschikt. Van dit laatste getal neemt de Pacha van Egypte ten minste 200,000, dat is de helft, om zijne legers te vormen en voltallig te houden, alsmede tot het bemannen zijner vloot. Het verlies voor de bevolking, veroorzaakt door het verwijderen van zoo vele mannen van hunne vrouwen, of het verbod aan zoo vele andere om gedurende een tijdvak van 10 jaren zich in den echt te begeven, bedraagt ontegenzeggelijk ruim 300,000, zoodat men de tegenwoordige bevolking niet wel anders dan beneden de 2 millioen kan stellen.

De verschillende deelen, waaruit deze bevolking is zamengesteld, zijn als volgt:

Egyptenaars-Moslims . . .	1,750,000
Christen-Egyptenaars . . .	150,000
Turken	10,000
Joden	5000
Sijriers	3000
Grieken	5000
Armeniërs	2000
Voorts aan Arabieren, Nubiërs, Negerslaven, Mamelukken of blanke Slaven, Slavinnen, Franken, enz. enz. cirka	70,000
Totaal	1,995,000

De Arabische volksklassen der nabürige woestijnen zijn onder deze bevolking niet begrepen. De stad Kairo bevat nagenoeg 240,000 inwoners.

Stand der Maan.

4	Mei	Nieuwe Maan.
12	»	Eerste Kwartier.
20	»	Volle Maan.
27	»	Laatste Kwartier.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
27	Zaturdag. 's mor.	12-00	's av.	6-00
28	Zondag. »	12-51	»	6-51
29	Maandag. »	1-42	»	7-42
30	Dingsdag. »	2-33	»	8-33

Ter Drukkerij van Gezusters Serrés.